

СЕЋАЊЕ НА ВЕЛИКОГ БАРИСТЕРА

Оливер Антић

Сер Дезмонд де Силва, водећи кривичар Краљичиног Савета и један од најистакнутијих британских баристера напустио нас је јуна ове године. Био је бранилац, пред британским и иностраним судовима, у преко 250 случајева оптужби за убиства, тероризам, велеиздају, повреде људских права, затим у случајевима превара, прања новца, као и у онима који су се односили на спортско право. Био је и тужилац у случају ратних злочина у Сјера Леонеу, био је и бранилац и дословно спасао живот новинару Раилу Одинги, који је потом постао кенијски премијер. Његови су клијенти били и у свету позната имена, као што су Ширли Бејси, Баз Олдрин, лорд Брокет, Џон Тери и др. У једној књизи посвећеној великом случају корупције у британској првој фудбалској лизи о њему је написано: "Дезмонд де Силва, да употребимо фудбалски речник, је мегастар правничке професије". Часопис "Тајмс" назвао га је "Скарлетним Пимпернелом", поредећи га са главним ликом у истименом роману баронесе Орци из 1905, који водио двоструки живот борећи се бескомпромисно за правду (та књига је била узор за ликове као што су Зоро, Сенка, Супермен или Бетмен).

Сер Дезмонд де Силва, био је ненадмашни оратор, врхунски бранилац у унакрсном испитивању пред судском поротом, максимално образован (поред осталог Тринити колеџ, Ст. Ентони колеџ Оксфорд), велики господин како по форми, тако и у суштини. Као сваки човек који има карактер имао је пријатеље, али и непријатеље. Преживео је атентате (покушај тровања, али и ватреним оружјем), а после једног таквог покушаја је духовито констатовао: "Ништа није узбудљивије него бити мета на коју се пуца и промаши".

Сер Дезмонд де Силва је био правник који је био у стању да, у конкретном случају, уклопи праву меру (земаљске) правде, притом, водећи рачуна о *raison d'état*. То је показао и у случају убиства познатог ирског правника из Белфаста Патрика Пата, Финакана, који се бавио заштитом људских права и више пута успешно пред судом доказао кршење људских права од стране британске Владе. Финакан је убијен 1989. г. са 14 метака док је ручао у својој кући и то пред децом и супругом која је том приликом рањена. Убио га је плаћени доушник британске полиције. Случај је прерастао у један од највећих скандала тога времена. Де Силва је био постављен од премијера Камерона да истражи случај и поднесе извештај. У свом извештају де Силва је навео да је по среди "намерни и објективни неуспех неколико влада" и изнео доказе о тешким пропустима припадника тајне службе (МИ-5) и полиције, али је закључио да Влада није умешана у убиство. Због овог извештаја се председник британске

Владе извинио Финакановој породици, која је пак документ назвала "срамним".

Са Сер Дезмондом де Силвом ме је упознао престолонаследник Александар II Карађорђевић у краљевском двору у Београду. Састали смо се више пута и разговарали о правним питањима наследних права престолонаследника Александра, али и о неким нашим познатим случајевима (честитао ми је на рехабилитацији генерала Михаиловића, кнеза Павла и самог принца престолонаследника Александра). Тако смо се и зближили и веома сам поносан сам што ми је сер Дезмонд био пријатељ.

Титула сера додељена му је 2007. Носилац је више одликовања, а поред осталих и ордена Белог орла првог степена, који му је 2016. г. доделио принц-престолонаследник Александар Карађорђевић II од Србије. Де Силва је био ожењен принцем Катарином Карађорђевић, рођаком принца-престолонаследника Александра, која је унука југословенског краља Александра I Карађорђевића, али и праунука краљице Викторије, тако да је Викторија, ћерка Сер Дезмонда де Силве, један од претендента на британски престо.

У објављеној литератури се могу наћи подаци о пореклу сер Џорџ Дезмод Лоренц де Силве и то: да је из угледне цејлонске (данас Сри Ланка) правничке породице, али и, матрилинеарно, холандског, енглеског и шкотског порекла. Када сам га срео последњи пут, септембра 2017. године, већ сам био амбасадор у Лисабону и због његовог презимена, које је често у Португалији, поставио сам му питање о његовој патрилинеарној вези са Португалијом. Одговорио ми је да су његови преци дошли из Португалије на Цејлон у 16. веку, у време португалске владавине. Тај податак се, нажалост, не може наћи у редовно доступним материјалима, укључујући и интернет.

Сер Дезмонд де Силва и његова најужа породица су још једна у низу карика које повезују Србију и Португалију.

Амбасадор Србије у Португалији